

El Comitè de Serveis Multimodals: una eina al servei de la demanda adaptada al concepte de corredor

Cristian Bardají

Director d'Estudis d'Infraestructures
Cambra de Comerç de Barcelona

cbardaji@cambrabcn.org

Reus, 10 de juliol de 2015

QUAN PARLEM DE MERCADERIES I MULTIMODALITAT, L'ETAPA FERROVIÀRIA SOL SER LA BAULA MÉS FEBLE...

- Les infraestructures són una part de la solució, però no l'única (ni ho resolen tot).
- La necessitat pitjor atesa fins ara: **escoltar les demandes dels usuaris finals i oferir-los respostes concretes.**
- Per a poder plantejar propostes d'actuació en clau positiva, la **gestió dels serveis** és el que importa.

LA QUOTA MODAL DEL FERROCARRIL EN MERCADERIES NO DEIXA DE CAURE...

- Topologia de la xarxa de mercaderies: baixa densitat i capil·laritat.
- Manca de liberalització efectiva del mercat dels operadors ferroviaris.
- Hipercompetitivitat del transport per carretera.
- Manca d'incentius als carregadors per al canvi modal.

L'USUARI FINAL VALORA EL CONJUNT DE PREU, TEMPS I QUALITAT DE LA CADENA LOGÍSTICA GLOBAL:

- Per tal de **baixar preus sense generar pèrdues**, els operadors han de poder reduir la seva estructura de costos (→ millorar les condicions d'accés al material mòbil, a les terminals i a la xarxa).
- Necessitat d'**alinear els objectius per a la provisió de noves infraestructures i els costos operatius induïts a la xarxa** (→ el Corredor Mediterrani com a prova pilot? serveis internacionals / Figueres – Perpinyà / accessos provisionals al port de Barcelona / Vandellós – Castelló / ...).

Millores de gestió orientades a resultats

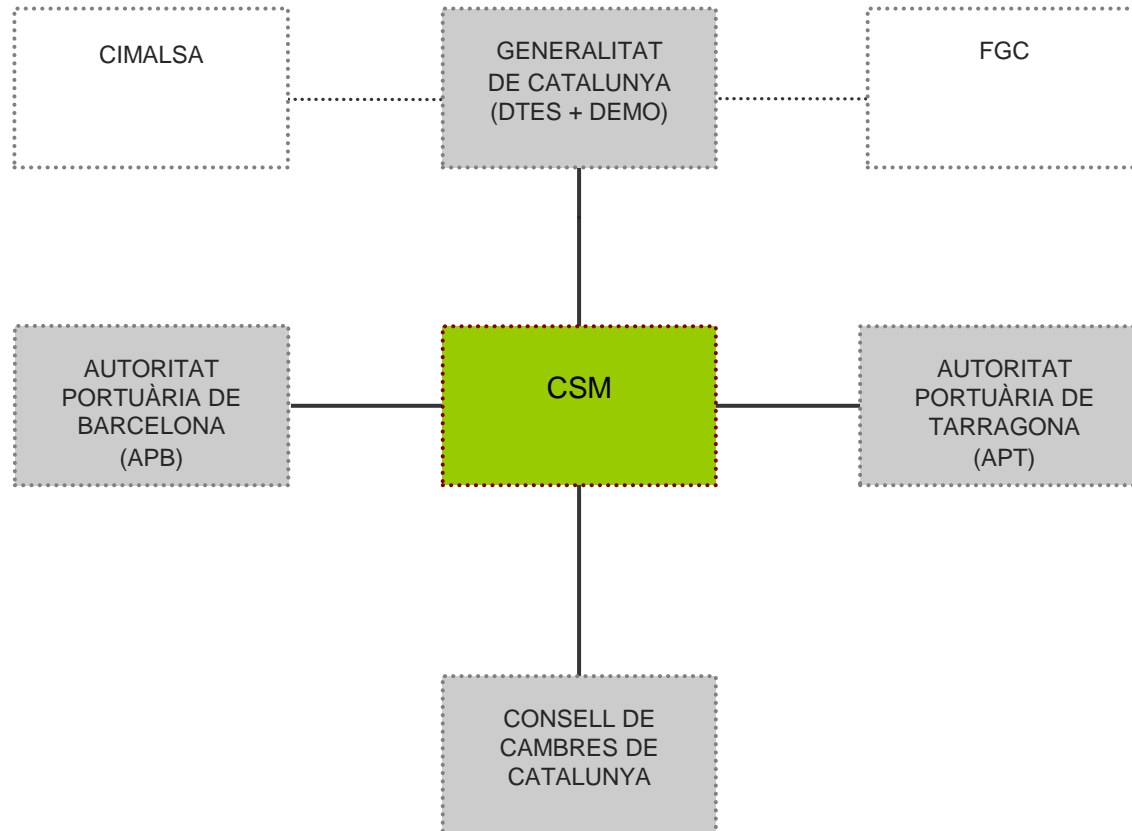

Corredor Ferroviari del Mediterrani. Província de Tarragona. Febrer de 2011. Prats i Camps.

UN COMITÈ PER A FER QUÈ?

- 1) Oferir als *stakeholders* locals una “**finestreta única**” permanent sobre opcions de multimodalitat amb un enfocament de demanda.
- 2) Garantir que hi ha algú **centrat en donar suport als serveis multimodals de transport de mercaderies** a nivell català sempre que calgui.
- 3) Fer **lobby en favor del ferrocarril** per a serveis multimodals de transport de mercaderies a nivell català / espanyol / europeu.

UNA TAULA AMB QUATRE POTES:

LLIÇONS APRESES PEL CAMÍ:

- Oferir **atenció personalitzada** augmenta les probabilitats d'èxit.
- Els operadors i les empreses interessades valoren el concepte de **finestreta única**.
- Evitar crear falses expectatives com una qüestió fonamental de credibilitat: **el suport econòmic a les operacions directe i a fons perdut no és una opció**.

ESTRATÈGIA!

- Facilitar la **concentració de demanda industrial i logística a Catalunya** i l'ampliació del hinterland i del foreland dels ports de Barcelona i Tarragona.
- Contribuir a la **gestió eficient dels serveis**, promovent solucions pràctiques a limitacions operatives dels corredors d'infraestructures.
- Oferir **market intelligence i suport promocional** als impulsors de nous serveis multimodals.
- **Cooperar internacionalment** en la millora de la planificació i disseny de nous serveis multimodals i de noves modalitats de gestió.

TÀCTICA! (→ catàleg de serveis)

- **Estudis de viabilitat** tècnica i econòmica i **plans de negoci** detallat (→ anàlisi funcional i comercial).
- Identificació de nous **socis potencials** per a projectes pilot.
- **Suport promocional** al llançament comercial de nous serveis.
- Facilitació de la **interlocució** amb *stakeholders* públics i privats.
- **Participació** en fires, congressos i seminaris locals i internacionals.
- Identificació de desenvolupaments tecnològics amb potencial d'arribar al mercat, inclosa la dimensió de **R+D+i** i les **sinergies amb els clústers industrials**.
- Impuls i seguiment de **mesures d'acompanyament a la gestió de les infraestructures ferroviàries** per tal d'incrementar l'eficiència dels serveis de transport multimodal.

L'ESQUEMA DE FUNCIONAMENT:

- **Grup tècnic de treball** que, com a **facilitador neutral**, vetlla per mobilitzar els recursos necessaris per analitzar la **viabilitat funcional i la rendibilitat social i econòmica** de nous serveis multimodals de mercaderies, **a demanda de les empreses interessades**, prioritzant la dimensió internacional.
- Només es promouran **nous serveis** que responguin a **necessitats provades de carregadors, transitaris o operadors de transport**, oferint **suport per al llançament comercial** dels serveis en qüestió.

REGIONAL APPROACH

iFreight
Regional
Committees

Local
stakeholders:

operators
+
terminals
+
demand

CORRIDOR APPROACH

Linked to RFC
Working
Groups

i.e. new
advisory group
of regional
committees
reporting to the
'marketing'
Working Group
of each RFC

DEMAND APPROACH

Shippers
+
freight
forwarders
+
logistics
operators

Linked to Core
Network
Corridors Work
Plans

Estratègia industrial de Catalunya

Programes d'impuls dels 7 àmbits industrials estratègics

Programa d'impuls de les indústries de la mobilitat sostenible

Pla d'actuacions

Actuacions immediates

1. **Consorti de fabricació de moto electrica.**
2. **Prioritats en innovació:**
 - a. Vehicle connectat i conducció autònoma.
 - b. Vehicles elèctrics i de gas.
 - c. Emprenedoria corporativa.
3. **Prioritats en internacionalització:**
 - a. Aliances amb altres regions europees.
 - b. Entrada en països emergents.
4. **Startupbootcamp Internet of Things & Data, acceleració d'empreses en la connectivitat vehicle-vehicle i vehicle-infraestructura.**
5. **Utilització de vehicles:**
 - a. Rènting de bicicletes en l'entorn laboral.
 - b. Targeta verda per a la pràctica de motociclisme fora d'asfalt.
6. **Oficina tècnica per a l'impuls del transport ferroviari dels productes del sector.**

Actuacions a mitjà termini

7. **Cadena completa de valor de la indústria de l'automòbil.**
8. **Fabricació del vehicle connectat i amb conducció autònoma.**
9. **Indústria de segona i tercera vida útil de les bateries.**
10. **Prioritats en innovació:**
 - a. Tecnologies de l'hidrogen.

11. Prioritats en internacionalització:

- a. **Mobility Industries Tech Hub com a eina de projecció de Catalunya com a hub tecnològic de la mobilitat.**
 - b. **Cartera conjunta de serveis de mobilitat.**
 - c. **Mobile World Congress, Smart City Expo World Congress i Saló Internacional de l'Automòbil com a plataformes de projecció global.**
12. **Suport a les empreses:**
 - a. Servei d'assaigs virtuals.
 - b. Servei d'enginyeria i homologació per a la moto.
 13. **Utilització de vehicles:**
 - a. Bus elèctric de barri.
 - b. Vehicle compartit i multimodalitat per a persones i mercaderies urbanes.
 14. **Formació professional orientada a l'automoció, la motocicleta i el ferrocarril.**
 15. **Motorsport 2020, acció interclúster per a l'impuls de la indústria del motor d'alta competició.**

Altres actuacions

16. **Vehicles menys contaminants:**
 - a. **Incentius públics.**
 - b. **Infraestructures de recàrrega al corredor mediterrani.**
17. **Plataforma oberta de dades de mobilitat.**
18. **Conducció responsable de la moto.**

10
mesures

Per millorar
la competitivitat
dels serveis multimodals
al Corredor Mediterrani

10 prioritats
que hauria de liderar la UE.

Mesures toves i de gestió
que han de complementar
la implantació del
Pla d'Infraestructures del
Corredor Mediterrani.

**Els Comitès Regionals de
Serveis Multimodals (CRSM)**
són l'eina per apropar la
demanda i complementar la
bona governança de la Xarxa
TEN-T i dels *Rail Freight
Corridors*.

10 solucions i recomanacions⁽¹⁾ de nivell europeu identificades i que es traslladen a les institucions responsables.

2

Simplificació i agilització dels processos **l'homologació del material rodant** i dels seus components en l'adaptació als diferents requisits a nivell internacional i nacional.

3

Posar a disposició de la demanda nous solcs pel transport ferroviari de mercaderies en el conjunt de la Xarxa Bàsica que permetin l'impuls de serveis a curt termini, així com l'adopció per part dels administradors de les infraestructures nacionals d'uns **criters d'assignació de solcs hamornitzats** per tota la Unió Europea.

1

Foment de la **llure competència en el material rodant** (UTI, locomotores i vagons) interoperable, assegurant la oferta suficient de material de lloguer adaptat als estàndards europeus i a les necessitats del mercat.

4

Promoció d'un sistema electrònic de seguiment i de **traçabilitat de la càrrega** que permeti la integració de forma simplificada de diferents operacions en la cadena logística (**eFreight**).

5

Requerir que la propera revisió del *Llibre Blanc del Transport* incorpori una **iniciativa específica sobre el transport multimodal** de mercaderies, que eviti la actual dispersió d'acords, convencions, regles i documents de transport sectorial, i que el reguli de forma global.

6

Fomentar activitats regulars de **formació del transport multimodal** i promoció del marc normatiu unificat de referència.

7

Enfortir les relacions, la cooperació i la **comunicació entre els Corredors Ferroviaris** de Mercaderies europeus a través de la incorporació de solucions tecnològiques comunes que permetin l'intercanvi mutu d'informació i dades.

8

Fomentar la comunicació i cooperació entre tots els actors implicats en el transport multimodal de mercaderies (administracions, operadors, ports, carregadors, transportistes), **introduint el punt de vista dels representants de la demanda de serveis** en els àmbits de treball per a l'assoliment del Corredor Mediterrani, tant nacionals com europeus, per a què els serveis de transport es desenvolupin en paral·lel a les infraestructures.

9

Vetllar per a l'execució de les infraestructures previstes en el camp del transport ferroviari destinades a **eliminar els colls d'ampolla** en el decurs de la Xarxa Bàsica, millorant, adaptant o construint noves infraestructures per fer realitat el Corredor del Mediterrani al 2030, especialment en les seccions compreses entre Zidani Most-Celje (Eslovènia), Rijeka-Zagreb (Croàcia), Castellbisbal-Port de Barcelona / Port de Tarragona (Catalunya) i Perpinyà-Narbona (França), i les seves connexions amb la resta de Xarxa Bàsica, com és el cas de La Spezia-Parma (Itàlia) i Koper-Divaca (Eslovènia).

10

Avançar en l'assoliment dels estàndards d'**interoperabilitat a tot el Corredor Mediterrani**, prioritant qüestions com la unificació dels sistemes de senyalització ERTMS (nivell 2) i la continuïtat de les seccions transfrontereres per reduir el sobrecost que representa actualment el canvi de sistemes entre països, específicament en les seccions de Barcelona-Perpignan (Espanya-França) i de Monfalcone-Sežana (Itàlia-Eslovènia).

El Comitè de Serveis Multimodals: una eina al servei de la demanda adaptada al concepte de corredor

Cristian Bardají

Director d'Estudis d'Infraestructures
Cambra de Comerç de Barcelona

cbardaji@cambrabcn.org

Reus, 10 de juliol de 2015